

HA(JUR.) 3. semester

Vintereksamen 2017-2018

Ordinær eksamen

Skriftlig prøve i: 420141E007 Kreditret

Hjemmeopgave – 10 timer

Hjælpemidler: Alle

Opgave 1

Leasingselskabet MaskinLeaser ApS (ML) driver virksomhed i Aarhus med leasing af produktionsmaskiner fortrinsvis til erhvervsdrivende. Maskinerne leveres af en leverandør, og MaskinLeaser ApS køber disse og leaser dem straks ud til kunderne. Samtlige leasingkontrakter indeholder betingelser om indbetaling af et depositum svarende til 10 % af maskinernes værdi og om betaling af månedlige leasingydelse.

MaskinLeaser ApS har i deres leasingkontrakter indsat en klausul, hvorefter "leasingtager i tilfælde af mangler ikke har krav mod leasinggiver. Eventuelle køberetlige mangelsindsigelser mod leverandøren transporteres fra leasinggiver til leasingtager." Kunden Bella ApS (BA) konstaterede en mangel ved deres leasede maskiner og valgte at modregne deres mangelskrav i den månedlige leasingydelse.

MaskinLeaser ApS' leasingkontrakter med kunden, PSKA ApS (PSKA), blev i foråret 2017 misligholdt, idet de månedlige afdrag den 1. marts, 1. april og 1. maj 2017 ikke blev betalt. Leasingselskabet hævede derfor leasingkontrakten, krævede maskinen tilbageleveret ved anmodning til fogedafdelingen ved Retten i Aarhus og gjorde et erstatningskrav gældende mod leasingtageren. I de almindelige betingelser for leasingaftalen, der var aftalt mellem MaskinLeaser ApS og PSKA ApS, var der ingen bestemmelser om, hvad retsvirkningen af misligholdelse med de månedlige ydelser var.

MaskinLeaser ApS havde leaset en maskine til MaskinFabrik ApS (MF), der desværre den 1. december 2017 var taget under konkurs ved dekret afsagt af Skifteretten i Aarhus. Maskinen stod på virksomheden på tidspunktet for afsigelse af konkursdekret, og kurator sendte en standardskrivelse til MaskinLeaser ApS om, at de kunne anmelde deres eventuelle fordring i konkursboet.

- 1) Hvilke muligheder har MaskinLeaser ApS for at benytte leasingkontrakterne som kreditgrundlag, og hvilke fordele og ulemper er der forbundet med de forskellige pantsætningsformer?
- 2) Er Bella ApS berettiget til at modregne i leasingydelsen? Hvilke muligheder har Bella ApS ellers?
- 3) Kan MaskinLeaser ApS kræve maskinen tilbage fra PSKA ApS, og kan fogedretten tage stilling til erstatningskravet?
- 4) Redegør for, hvilke krav MaskinLeaser ApS kan anmelde i MaskinFabrik ApS under konkurs og efter hvilke bestemmelser i konkursloven? (Konkurslovens § 98 skal ikke inddrages)

Opgave 2

Jens Jensen (JJ) havde i mange år arbejdet som ingeniør i et større entreprenørfirma i Aarhus. I 2015 besluttede Jens Jensen sig imidlertid for at blive selvstændig, og han stiftede derfor selskabet Aros Entreprenør ApS (AE).

Selskabet blev stiftet ved apportindskud med en mindre, ubehæftet erhvervsejendom i Aarhus N, som Jens Jensen ejede i ulige sameje med sin hustru, Karen Kristensen (KK). Ægtefællerne fik således ved stiftelsen henholdsvis 2/3 af anparterne (Jens Jensen) og 1/3 af anparterne (Karen Kristensen). Det var dog kun Jens Jensen, der blev ansat – som direktør – i selskabet, idet Karen Kristensen arbejdede som revisor i et større revisionsfirma. Karen Kristensen arbejdede dog af og til med Aros Entreprenør ApS' bogholderi i travle perioder.

I sensommeren 2017 fik selskabet behov for hurtig likviditet til at betale sine kreditorer og ansatte m.fl. Jens Jensen tog derfor kontakt til sin bank, Smilets Bank (SB), for at optage et lån på kr. 500.000.

Den 23. august 2017 var Jens Jensen og Karen Kristensen til møde med selskabets bankrådgiver, Martin Madsen. Selskabet havde på dette tidspunkt en række driftsmidler, herunder to gravkøer, en gaffeltruck og en rendegraver samt to større tilgodehavender. Jens Jensen og Martin Madsen blev enige om, at Aros Entreprenør ApS skulle stille sikkerhed for lånet med de to tilgodehavender på hver kr. 250.000. Fordringerne hidrørte fra arbejde udført dels for Letbanen (LB), dels for et byggeri for Aarhus Havn (AH). Aros Entreprenør ApS havde løbende haft flere opgaver for de to virksomheder.

Martin Madsen, der var nyuddannet, var usikker på, om sikkerhederne var tilstrækkelige. Han foreslog derfor, at Jens Jensen kautionerede personligt for banklånet. Jens Jensen havde altid været lidt nærig, og han havde ikke lyst til at hæfte personligt for gælden. Det blev derfor aftalt, at Karen Kristensen i stedet skulle hæfte som kautionist for lånet. Hun underskrev derefter en skriftlig kautionserklæring benævnt 'Selvskyldnerkaution' beløbsbegrænset til kr. 250.000, og kautionserklæringen havde låneaftalen vedrørende de kr. 500.000 som bilag. I forbindelse med underskriften fik Karen Kristensen udleveret en folder fra Smilets Bank om 'Kautioner'.

Ifølge låneaftalen mellem Smilets Bank og Aros Entreprenør ApS forfaldt hovedstolen på kr. 500.000 i månedlige afdrag af kr. 50.000. Det første afdrag skulle betales 1. oktober 2017.

Inden afslutningen af mødet i banken den 23. august 2017 blev lånet bevilget og stillet til rådighed for Aros Entreprenør ApS. Samme dag sendte Martin Madsen en e-mail til Letbanen. I e-mailens emnefelt var anført "Aros Entreprenør ApS", og i meddelelsen skrev Martin Madsen følgende:

"Til bogholderiet hos Letbanen

Vi har fået en fordring på Letbanen. Betaling med frigørende virkning kan alene ske til Smilets Bank jf. gældsloven"

Letbanen svarede ikke på meddelelsen fra Smilets Bank.

Idet Martin Madsen havde en middagsaftale på Restaurant Frederikshøj om aftenen den 23. august 2017, besluttede han sig for at tage kontakt til Aarhus Havn dagen efter.

Martin Madsen var imidlertid sygemeldt på grund af madforgiftning den 24. august 2017. Dagen efter – den 25. august 2017 – sendte Martin Madsen en e-mail til Aarhus Havn kl. 13.05 og oplyste behørigt om, at fordringen på kr. 250.000 var transporteret til Smilets Bank til sikkerhed for et lån ydet til Aros Entreprenør ApS. Lånerammen var på dette tidspunkt udnyttet med kr. 350.000, idet Aros Entreprenør ApS om morgenen den 24. august 2017 havde betalt forfalden gæld.

Selskabet havde dog ikke været i stand til at betale alle sine kreditorer den 24. august 2017, og en af selskabets materialeleverandører, Torbens Træ v/Torben Terkildsen (TT), truede med at indgive konkursbegæring. Som reaktion herpå gav Jens Jensen, da han var bange for at miste sit gode omdømme, Torbens Træ v/Torben Terkildsen pant i tilgodehavendet hos Letbanen på kr. 250.000 for gælden til materialeleverandøren. Letbanen blev om morgenen den 24. august 2017 underrettet behørigt om transporten til Torben Terkildsen, og Letbanen bekræftede modtagelsen af underretningen.

Aros Entreprenør ApS' økonomi udviklede sig pludselig negativt i slutningen af august 2017, og Jens Jensen bad derfor Smilets Bank om udskydelse med betaling af afdragene den 1. oktober og 1. november 2017. Smilets Bank accepterede anmodningen under forudsætning af, at alle afdrag herefter blev betalt rettidigt. Afdraget den 1. december 2017 udeblev imidlertid også.

De økonomiske problemer i Aros Entreprenør ApS fortsatte, og selskabet blev erklæret konkurs den 4. december 2017. Grundlaget for konkursen var en begæring modtaget af Skifteretten i Aarhus den 23. november 2017.

På baggrund af konkursen opsagde Smilets Bank låneforholdet med Aros Entreprenør ApS til omgående indfrielse. Der var på tidspunktet for opsigelsen ikke betalt et eneste afdrag. Karen Kristensen – der i september 2017 var blevet skilt fra Jens Jensen, som hun ikke havde talt med siden, hørte først fra banken om kautionen den 10. januar 2018, hvor hun blev afkrævet betaling af det fulde kautionsbeløb.

I forbindelse med konkursbehandlingen anmodede kurator i Aros Entreprenør ApS under konkurs Letbanen om at indbetale fordringen på kr. 250.000 til boet for det udførte arbejde. Torbens Træ v/Torben Terkildsen, der fortsat ikke havde modtaget betaling, og Smilets Bank gjorde samtidig gældende, at betaling i henhold til fordringen tilkom dem hver især. Letbanen gjorde over for alle tre parter gældende, at der var mangler ved det udførte arbejde, hvilket havde medført en forsinkelse med ibrugtagelsen af Letbanen. Uanset hvem der kunne kræve pengene, ville Letbanen således kun betale kr. 200.000, da selskabets tab som følge af manglerne kunne opgøres til kr. 50.000.

Aarhus Havn havde indbetalt fordringen på 250.000 kr. til Smilets Bank forud for afsigelsen af konkursdekretet.

- 1) Hvilke muligheder havde Aros Entreprenør ApS i august 2017 for at stille sine driftsmidler som sikkerhed til banken, og hvilke fordele/ulemper indebærer de pågældende pantsætningsformer?**
- 2) Hvem er Letbanen forpligtet til at betale til og med hvilket beløb?**
- 3) Er Karen Kristensen forpligtet til at indfri kautionsforpligtigelsen og i givet fald med hvilket beløb?**
- 4) Hvilke overvejelser bør kurator i konkursboet efter Aros Entreprenør ApS gøre sig i forhold til fordringen på Aarhus Havn?**